EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 27.10.2021
COM(2021) 678 final

2021/0355 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni („Barcelona konventsioon“) raames vastu võetava otsuse suhtes, millega võetakse vastu asulareovee puhastamise ja reoveesetete käitlemise piirkondlikud kavad vastavalt Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva protokolli („maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokoll“) artiklile 15

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb seisukohta, mis võetakse liidu nimel Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni (edaspidi „Barcelona konventsioon“) ja selle protokollide osaliste 22. kohtumisel seoses otsusega võtta vastu asulareovee puhastamise ja reoveesetete käitlemise piirkondlikud kavad vastavalt Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva protokolli (edaspidi „maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokoll“) artiklile 15.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsioon ja selle protokollid

Barcelona konventsioon ja selle seitse protokolli, mis võeti vastu Vahemere tegevuskava raames, moodustavad peamise piirkondliku õiguslikult siduva mitmepoolse keskkonnalepingu Vahemere jaoks.

Maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokoll on üks Barcelona konventsiooni seitsmest protokollist. Selle eesmärk on võtta kõik asjakohased meetmed, et vältida, vähendada ja kõrvaldada võimalikult suures ulatuses Vahemere saastamist jäätmete või muude ainetega.

Euroopa Liit on maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokolli (nagu seda on muudetud)[1] osaline.

2.2. Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osaliste kohtumine

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osaliste kohtumisel kohtuvad ministrid ja kõrgemad ametnikud, kes esindavad kõiki Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisi. Kohtumine toimub 7.–10. detsembril 2021 Türgis Antalyas.

Vastavalt Barcelona konventsiooni artiklile 25 on Euroopa Liidul (EL) oma pädevusse kuuluvates küsimustes nii palju hääli, kui mitu liikmesriiki on konventsiooni ja selle ühe või mitme protokolli osalised. EL ei kasuta oma hääleõigust, kui seda teevad liikmesriigid, ja vastupidi.

Maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokolli artikli 15 lõike 1 kohaselt võetakse tegevuskavade, programmide ja meetmete vastuvõtmist käsitlevad otsused vastu kohalolevate ja hääletavate osaliste kahekolmandikulise häälteenamusega.

2.3. Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osaliste 22. kohtumise kavandatav akt

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalised peavad maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokolli artikli 15 alusel võtma vastu otsuse, millega võetakse vastu asulareovee puhastamise ja reoveesetete käitlemise piirkondlikud kavad (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on võtta vastu kaks piirkondlikku kava: piirkondlik kava, millega ajakohastatakse mitut aspekti praeguses asulareovee puhastamise piirkondlikus kavas, ja uus reoveesetete käitlemise piirkondlik kava (mõlemad edaspidi „piirkondlikud kavad“).

Piirkondlikud kavad on maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokolli artikli 15 lõike 3 kohaselt liidule siduvad.

[1] EÜT L 322, 14.12.1999, lk 18–31.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatav asulareovee puhastamise piirkondlik kava tõhustab eelmise BHT5 vähendamist käsitleva piirkondliku kava sisulist poolt. Eelkõige on laiendatud heite piirnormide kohaldamist, et hõlmata saasteained, mida puhastatud reovesi, sealhulgas taaskasutatav ja tööstusreovesi kõige enam sisaldab.

Uue reoveesetete käitlemise piirkondliku kava raames kavandatud meetmed hõlmavad järgmist: mitmesugused reoveesetete kasutusviisid; põllumajanduses kasutatavates setetes sisalduvate patogeenide ja raskmetallide piirnormid; setete energiakasutuse / toitainete taaskasutusega seotud aspektid ning reoveepuhastusjaamades tekkivate reoveesetete kvaliteedi seire.

Liidu seisukoht on vajalik kavandatava ettepaneku õiguslikult siduva mõju tõttu.

Ettepanek on kooskõlas rohelisest kokkuleppest tuleneva liidu eesmärgiga vähendada saastet ja parandada keskkonnakaitset. Seetõttu tehakse ettepanek, et liit toetaks kavandatava akti vastuvõtmist.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osaliste kohtumine on lepinguga, st Barcelona konventsiooniga ettenähtud organ.

Kavandatava aktiga võetakse maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokolli artikli 15 alusel vastu asulareovee puhastamise ja reoveesetete käitlemise piirkondlikud kavad ning seetõttu on vastuvõetav akt õigusliku toimega.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda Barcelona konventsiooni ja selle protokollide institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud keskkonnakaitsega.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

2021/0355 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni („Barcelona konventsioon“) raames vastu võetava otsuse suhtes, millega võetakse vastu asulareovee puhastamise ja reoveesetete käitlemise piirkondlikud kavad vastavalt Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva protokolli („maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokoll“) artiklile 15

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis nõukogu otsuse 1999/801/EÜ[2] alusel Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva muudetud protokolli (edaspidi „maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokoll“), mis jõustus 11. mail 2008.

(2) Maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokolli artikli 15 kohaselt võib Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osaliste kohtumisel vastu võtta piirkondlikud tegevuskavad, mis sisaldavad nende rakendamiseks vajalikke meetmeid ja ajakavasid.

(3) Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalised peavad oma 22. kohtumisel 7.–10. detsembril 2021 võtma maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokolli artikli 15 alusel vastu asulareovee puhastamise ja reoveesetete käitlemise piirkondlikud kavad.

(4) On asjakohane määrata kindlaks Euroopa Liidu nimel Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osaliste kohtumisel võetav seisukoht, kuna kavandatava otsusega võetakse vastu piirkondlikud kavad, mis on maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokolli artikli 15 lõike 3 kohaselt liidule siduvad.

(5) Kuna kavandatavate piirkondlike kavadega ajakohastatakse Vahemere kaitse nõudeid, muudetakse ELi rahvusvahelisi kohustusi ja eesmärke ning parandatakse keskkonnakaitset, tehakse ettepanek, et liit toetaks otsuse vastuvõtmist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osaliste 22. kohtumisel võetav seisukoht on toetada sellise otsuse vastuvõtmist, millega võetakse vastu asulareovee puhastamise ja reoveesetete käitlemise piirkondlikud kavad vastavalt Vahemere kaitsmist

[2] EÜT L 322, 14.12.1999, lk 18–31.

maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva protokolli („maismaalt lähtuva saaste eest kaitsmise protokoll“) artiklile 15.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja